

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 4

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen väliraportti

TRE:6295/14.02.00/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen väliraportti ja sitä koskeva esittely merkitään tiedoksi.

Yhtiöittämisselvityksestä käydään keskustelu asian jatkovalmistelua varten.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden KPMG Oy Ab:n asiantuntija Veli-Matti Ohtoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 16.5.2023 § 48 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen (TKL) yhtiöittämisselvityksen valmistelun aloittamisesta vuoden 2023 aikana. Konsernijaosto hyväksyi 22.8.2023 § 70 Nyssen oman tuotannon roolia koskevat strategiset periaatelinjaukset yhtiöittämisselvityksen perustaksi. Edellisen pohjalta yhtiöittämisselvitys hyväksyttiin laadittavaksi siten, että nykyisen liikelaitoksen toiminta jatkuisi mahdollisessa yhtiömuodossa pitkälti nykyisen kaltaisena ja merkittävät toiminnalliset muutokset koskisivat varikkoratkaisua ja siirtymistä sähköiseen liikennöintiin. Näin ollen yhtiöittämisselvityksen yhteydessä ei ole arvioitu missään vaiheessa esimerkiksi omasta tuotannosta luopumista. Oman tuotannon tarvetta myös jatkossa on arvioitu konsernijaoston elokuun 2023 päätöksen perusteluissa.

Yhtiöittämisselvityksen käytännön toteutusta varten perustettiin syksyllä 2023 ohjausryhmä, johon TKL:n henkilöstöä pyydettiin nimeämään henkilöstön edustaja. Ohjausryhmässä on edustettuna omistajaohjausyksikkö, joukkoliikenteen tilaaja sekä Tampereen kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johto ja henkilöstön edustaja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ohjausryhmä on kokoontunut tammikuun 2024 puoleen väliin mennessä neljä kertaa.

Työn käytännön toteutusta varten tilattiin KPMG Oy Ab:ltä yhtiöittämisselvitys. Yhtiöittämisselvityksessä on mm. pyritty selvittämään nykyisen liikelaitosmallin ja mahdollisen osakeyhtiömallin vahvuuksia ja heikkouksia suhteessa kaupungin tavoitteeseen, jossa oma tuotanto säilytetään myös jatkossa merkittävänä linja-autoliikenteen tuottajana ja oman tuotannon kilpailukyky on kokonaisuudessaan hyvällä tasolla. Lisäksi osakeyhtiömallin osalta on pyritty hahmottamaan mahdollisia selkeästi nykyisen toimintamalliin mukaiseen järjestelyyn vaikuttavia tekijöitä. Yhtiöittämisselvityksen rinnalla on päivitettävänä myös selvitys TKL:n kustannuskilpailuvyvästä. Selvityksen tiedot yhdistetään lopulliseen yhtiöittämisselvitysraporttiin.

Nykyisellä liikelaitosmallilla ja mahdollisella osakeyhtiömallilla on molemmilla omia vahvuuksiaan, mutta myös heikkouksiaan. Toimintaa on mahdollista kehittää molemmissa malleissa. Samoin joukkoliikenteen tilaajan ja in-house osakeyhtiönä toimivan yhtiön välille on mahdollista rakentaa sopimusrakenne, joka pitää sisällään nykymuotoisen sisäisen allianssirakenteen elementit. Mahdollinen TKL Oy tuottaisi palvelua ainoastaan Tampereen kaupungille ja käytännössä sen liikevaihto muodostuisi kaupungin ostoista. TKL Oy olisi siis kaupungin in-house-yhtiö. KPMG Oy AB:n väliraportin yhteenvedon 17.1.2024 perusteella näyttäisi siltä, että TKL:n yhtiöittäminen on vähintäänkin varteenotettava vaihtoehto nykyiseen liikelaitosmalliin verrattuna. Kokonaisuus tarkentuu loppuraportin valmistuttua.

Yhtiöittämisselvityksen etenemistä on käsitelty sekä kaupungin että TKL:n yhteistoimintaryhmässä. TKL:n yhteistoimintaryhmässä viimeksi 16.1.2024. Kuntia koskevan yhteistoimintalain (631/2021) mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa on neuvoteltava palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteista, jos vaikutuksena voi olla liikkeen luovutus (liikelaitoksen yhtiöittäminen). Yt-neuvottelu on käytävä ennen päätöksentekoa liikkeen luovutuksesta, jotta päätöksenteossa voidaan huomioida henkilöstön edustajien kannanotot. Edellä mainittua neuvottelukokonaisuutta ei ole tässä vaiheessa selvitysprosessia vielä toistaiseksi aloitettu.

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johtokunta on 20.12.2023 § 74 päättänyt esittää kaupunginhallituksen päätettäväksi Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen läntisen ja itäisen varikon tarveselvityksen hyväksymistä jatkosuunnittelun pohjaksi. Johtokunta päätti samassa yhteydessä lukuisista kokonaisuuteen liittyvistä lisäselvityksistä ja arvioinneista edellyttäen, että kaupunginhallitus hyväksyy tarveselvityksen. On nähtävissä, että mikäli TKL:n yhtiöittämisestä tehtäisiin lähitulevaisuudessa päätös, siinä tilanteessa perustettavan yhtiön hallitus tekisi TKL:n osalta päätökset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

varikkoratkaisussa. Tarveselvitys on tulossa vielä erikseen kaupunginhallituksen konsernijaoston käsiteltäväksi ennen sen etenemistä kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2024 hyväksymisen yhteydessä (13.11.2023 § 165) asettanut TKL:lle toiminnallisen tavoitteen " Liikelaitoksen yhtiöittämisestä on tehty selvitys yhdessä omistajaohjausyksikön kanssa". Tavoitteen mittarina on "Toimenpiteet ja toteutustilanne; selvitys valmistunut: Kyllä/Ei". Selvitys valmistuu tämän hetken arvion mukaan talven 2024 aikana ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä on voitaisiin tehdä päätöksiä kevään aikana.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen, Pekka Pirhonen, Ilkka Ala-Maakala, Sonja Järvenpää

Liitteet

1 Väliraportin yhteenveto TKLn yhtiöittämisestä 17.1.2024

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 31.1.2024 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 31.1.2024.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
31.01.2024

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§4

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)